

Kommunstyrelsen

Besvarande av remiss från Regeringskansliet gällande promemorian Ett statligt identitetskort

Förslag till beslut

- 1 Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att besvara remissen från Regeringskansliet gällande promemorian Ett statligt identitetskort (Ju2026/01595), i enlighet med tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2026.

Sammanfattning

Detta ärende avser förslag till remissvar över promemorian Ett statligt identitetskort (Ju2026/01595). Förslaget avser införande av en pass- och identitetskortsdatalag samt en lag om statligt identitetskort. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker förslaget.

Bakgrund

Falköpings kommun har lämnats tillfälle att yttra sig över promemorian Ett statligt identitetskort (Ju2026/01595).

Promemorian föreslår att det ska införas en pass- och identitetskortsdatalag samt en lag om statligt identitetskort. Syftet med lagen om statligt ID-kort är att införa ett statligt ID-kort för att stärka identitetsförvaltning, försvåra identitetsmissbruk och motverka bedrägerier. Det statliga ID-kortet föreslås kunna utfärdas med eller utan funktion som resehandling. Vidare ska det statliga ID-kortet kunna utfärdas med e-legitimation, vilken i sin tur ska vara möjlig att tillämpa för elektronisk identifiering. Utfärdare av statliga ID-kort föreslås vara passmyndigheter.

Skälet till att införa en pass- och identitetsdatalag uppges vara att passmyndigheter och Regeringskansliet ska kunna behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt i pass- och identitetskortsverksamheten och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling. Denna lag ska komplettera EU:s dataskyddsförordning.

Förslaget innebär att den enskilde själv ges möjlighet att ansöka om ett statligt ID-kort. Den krets som föreslås kunna ansöka om statligt ID-kort är svenska medborgare, utlänningar som är folkbokförda i landet, utlänningar

som har tilldelats ett personnummer respektive som har tilldelats ett samordningsnummer. Det statliga ID-kortet är dock inte knutet till den organisation som man är anställd i, utan är således personlig.

Förvaltningens yttrande

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att förslaget kan tillstyrkas. Sammantaget har kommunledningsförvaltningen ser inte skäl att invända mot att det införs ett statligt identitetskort. Förslaget bedöms kunna bidra till en säkrare och mer tillförlitlig identitetsförvaltning samt stärka förutsättningarna för säker elektronisk identifiering. Detta bedöms även bidra till att motverka identitetsmissbruk och bedrägerier

Något som dock kommunledningsförvaltningen finner skäl att belysa är avsaknaden av en digital motsvarighet för medarbetare i kommunala organisationer. Kommunledningsförvaltningen konstaterar att promemorian huvudsakligen behandlar individanknutna identiteter. För kommuner och andra offentliga aktörer finns samtidigt ett växande behov av organisationsanknutna elektroniska identiteter i form av e-tjänstelegitimationer. Dessa används när en medarbetare agerar i sin yrkesroll och behöver identifiera sig digitalt som företrädare för sin organisation. Detta överensstämmer med Myndigheten för digital förvaltnings (DIGG) terminologi och arbetssätt för elektronisk identifiering inom offentlig sektor.

Av förslaget framgår visserligen att det statliga ID-kortet föreslås kunna utfärdas med e-legitimation. Vad som saknas är istället någon form av elektronisk legitimation som är knutet till anställningen och den organisation som anställningen gäller som kan användas för att medarbetare ska kunna identifiera sig elektroniskt. Kommunledningsförvaltningen ser ett behov av fortsatt nationell utveckling av e-tjänstelegitimationer som tydligt knyter medarbetarens identitet till arbetsgivare, funktion, uppdrag och behörigheter. En sådan lösning skulle underlätta säker elektronisk identifiering inom och mellan offentliga aktörer.

Ovanstående grundar sig i behovet av behörighetsstyrning som säkerhetsåtgärder i olika IT-system, exempelvis vid tillitsnivå 3 (LoA3). Kommunledningsförvaltningen bedömer att organisationsanknutna e-tjänstelegitimationer skapar bättre förutsättningar för behörighetsstyrning, spårbarhet, loggning och uppföljning av användares åtkomst till information och system. Det bedöms även förenkla hanteringen av behörigheter när anställningar eller uppdrag förändras eller avslutas.

För att kunna ta del av meddelanden som omfattas av tillitsnivå 3 krävs i nuläget att den enskilde medarbetaren använder sitt privata mobila Bank-ID för att verifiera sin identitet för att kunna ta del av meddelanden som innehåller uppgifter som omfattas av sekretess eller känsliga personuppgifter. Detta har även stöd i rekommendation från Sveriges kommuner och regioner (SKR). SKR rekommenderar att anställda använder e-legitimation på tillitsnivå 3 eller högre. Kommunledningsförvaltningen ser därför att det statliga identitetskortet på sikt kan stödja användning som tjänstelegitimation inom kommuner och andra offentliga verksamheter. Det skulle minska komplexiteten, öka säkerheten och skapa en mer enhetlig hantering av identiteter och behörigheter.

Kommunledningsförvaltningen noterar slutligen att privata e-legitimationer i vissa fall används för tjänsteutövning. Ur ett informationssäkerhets- och verksamhetsperspektiv bedöms det dock vara mer ändamålsenligt att de elektroniska identiteter som krävs i tjänsten tillhandahålls av arbetsgivaren. Kommunen ser därför positivt på att frågan om nationellt samordnade e-tjänstelegitimationer för offentlig sektor utvecklas vidare i kommande lagstiftnings- och digitaliseringsarbete.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte leda till några direkta ekonomiska konsekvenser för nämnden, varför beslut om finansiering inte behöver tas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande från kommunledningsförvaltningen, 2026-09-09
- Remiss promemorian Ett statligt identitetskort (Ju2026/01595)

Beslutet ska skickas till

Justitiedepartementet

Jessica Perez Lif
Kommunjurist